

ARGUMENT

Mărturisim că am avut ideea unui volum omagial consacrat regretatei doamne Irina Mavrodin imediat după înmormântarea ei, la care am participat, și mai ales în strânsă legătură cu acest trist eveniment. În esență, am fost copleșiți de indiferența lumii literare românești față de dispariția unei personalități excepționale, de anvergură europeană, cum a fost doamna Mavrodin.

De aici pornind, volumul pe care îl coordonăm încearcă și reușește, credem cu tărie, să o păstreze în actualitate. Chiar mai mult, printr-o primă evaluare a receptării operei sale – la doar 2 ani distanță de la dispariție –, acest volum își propune să stimuleze apariția unei posterități substanțiale: aceea care să îi asimileze creator opera și, astfel, să i-o continue.

Bazându-ne pe o reflecție a lui Barthes¹, am structurat prezentul volum astfel încât în cadrul **Cuprinsului**:

ARGUMENT

PREAMBUL

I. EVOCĂRI

II. SAVANTUL: teoreticianul și practicianul

„poieticii și poeticii”

III. SRIITORUL : poetul și eseistul

IV. (AUTO)TRADUCĂTORUL ȘI „TRADUCTOLOGUL”

V. ÎN POSTERITATE

Modelul intelectual iradiant al Irinei Mavrodin

Proiectul de traducere colectivă

DORA D'ISTRIA - OPERE COMPLETE

după Irina Mavrodin

să devină evident, mai ales prin secțiunile II și III consacrate **SAVANTULUI** și **SRIITORULUI**, chiar și pentru cititorii nespecializați ai volumului, faptul că Irina Mavrodin a îndrăznit

¹ „(...) il aimait les savants chez lesquels il pouvait déceler un trouble, un tremblement, une manie, un délire, une inflexion ; il avait beaucoup profité du Cours de Saussure, mais Saussure lui était infiniment plus précieux depuis qu'il connaissait la folle écoute des Anagrammes ; chez beaucoup de savants il presentait ainsi quelque faille heureuse, mais la plupart du temps, ils n'osaient aller jusqu'à en faire une œuvre: leur énonciation restait coincée, guindée, indifférente.” (Roland Barthes par Roland Barthes, Seuil, Collection «Écrivains de toujours», 1975, p. 163).

să meargă până la a face o operă din „falia / lacuna fericită”, în limbajul lui Barthes, reprezentată de versurile poetului și textele eseistului în activitatea sa de savant.

În continuare, considerăm oportun să anunțăm în acest **ARGUMENT** că, inspirându-ne din titlul unei cărți a Irinei Mavrodin, *Punctul central*, care în fapt reia o sintagmă a lui Maurice Blanchot, fondăm colecția *Punctul central*, al cărei prim volum îl consacram personalității Irinei Mavrodin, circumscrisă prin formula-titlu **OPERA CA PROIECT**.

Accentuăm că prin acest volum urmărim să reliefăm personalitatea *despre* care se scrie, aceea a Irinei Mavrodin în acest caz, și, chiar mai mult, să facem din această personalitate Autorul esențial – „semnatarul” simbolic și final al Cărții: devenire ultimă, *trans-figurată*, a volumului semnat literal de mai mulți autori care descoperă că, redactându-și textele *despre* Irina Mavrodin, n-au făcut altceva decât să participe la o *călătorie spirituală* – la o *călătorie în(tru)* Autorul Irina Mavrodin.

Precizăm că titlul volumului, **OPERA CA PROIECT**, precum și grafica de tip conceptual a copertei-față sunt date de studiul nostru inițial – intitulat **OPERA CA PROIECT SPRE „PUNCTUL CENTRAL”: MAURICE BLANCHOT. Irina Mavrodin, cititorul lui Blanchot: experiența Insolitului ca „monotonie”**. Adăugăm că înțelegem noțiunea de „proiect”², din titlul studiului nostru, așa cum filosoful Emmanuel Mounier, maestrul personalismului, o conturează în lucrarea *Introduction aux existentialismes* : o înțelegere care ne conduce în studiul respectiv la a propune o interpretare, am putea spune existențialistă, a cazului *Irina Mavrodin-cititorul lui Blanchot*.

Am considerat, însă, de datoria noastră, în calitate de coordonator al volumului, să oferim nu doar o interpretare a operei Irinei Mavrodin – prin studiul menționat mai sus – , ci și una a vieții sale. Este cazul studiului pe care l-am intitulat

² „(...) 2° La notion prospective de *projet* ou, si l’on veut reprendre le terme que nous avons proposé, de *transpascendance*. Telle est la «transcendance» de l’être humain perpétuellement jeté en avant de soi chez Sartre ou Heidegger, sans qu’il soit pour autant élevé à un mode d’être supérieur ou à une plénitude plus achevée. Il ne s’agit en fait ici que d’une immanence articulée et projective, puisqu’en fin de compte c’est vers lui-même que l’existant se projette.” (Emmanuel Mounier, *Introduction aux existentialismes*, Éditions Denoël, idées, nrf, 1946, pp. 180-181).

VIAȚA CA RETRO-IECȚIE SPRE „PUNCTUL CENTRAL”: IRINA MAVRODIN ȘI TRAUMA DREPTULUI CA OBLIGAȚIE ÎN REGIMUL CEAUȘESCU.

În finalul acestui ARGUMENT semnalăm că, urmându-l pe Blanchot, nu puteam să acceptăm *riscul*³ de a gândi împreună opera și viața Irinei Mavrodin chiar dacă a existat tentația de a-i construi astfel eleatic-contemplativei, clasicei poeticiene-poeticiene un portret în mișcare – dilematic, heraclitean-dramatic, și în acest sens *baroc* – dinamizat de mișcările opuse ale Operei și Vieții: *proiectul și retroiecția*.

Coordonatorul volumului:
Gabriel POPESCU
decembrie 2014

³ Ne referim la un risc pe care nu l-am asumat în volum deoarece Blanchot, „punctul central” spre care Opera Irinei Mavrodin se *proiectează*, conform demonstrației din propriul nostru studiu, afirmă în mod clar și categoric că un „Il” îl înlocuiește pe „Je” în cazul scriitorului, altfel spus că o instanță impersonală se substituie eului biografic al acestuia:

„Ce qui parle en lui, c’est ce fait que, d’une manière ou d’une autre, il n’est plus lui-même, il n’est déjà plus personne. Le «Il» qui se substitue au «Je», telle est la solitude qui arrive à l’écrivain de par l’œuvre.”

(Maurice Blanchot, *L’espace littéraire*, Gallimard, nrf, 1955, p. 19), consecința fiind că, din perspectiva blanchotiană pe care am prezentat-o și, totodată, am adoptat-o, opera nu poate fi corelată cu viața – deci nici Opera Irinei Mavrodin, cu Viața ei.